

## „TATULOS“ kryptis – nuo 1987 metų

Tatulos programa (iki 1997 m. – fondas „Tatula“) - funkcinė savivalda, turinti 183 dalininkus (ūkininkus, įmones ir kt.)

Tatulos programos ekologiškų gėrybių mugės, ekologiniai turgeliai – nuo 1995 metų Apie Tatulos programos renginius čia:

<http://www.organic.lt/lt/pages,id.173>

Tatulos programos ekologiškų maisto produktų pirmoji parduotuvė – 1996 m. (ŽŪM patalpose); Tatulos programos pirmosios sertifikuotos ekologiškų maisto produktų parduotuvės Lietuvoje – 1998 m.

(Fabijoniškių g. 34, Vilniuje; Vytauto g. 31, Biržuose); Tatulos programos iniciatyva organizuota pirmasis Lietuvoje ekologiškų maisto produktų skyrius prekybos tinkle – 1998 m.

1987 - 1993 m. parengta, pirmoji Lietuvos Respublikos parengta ir Vyriausybėje patvirtinta nacionalinio lygmens pertvarkos į ekologinį ūkininkavimą modelinė Tatulos programa, įsteigta 1993 metais, pradedant ją įgyvendinti jautriausioje šalies agrarinėje teritorijoje - Šiaurės Lietuvos karsto regione (194 tūkst. ha plote)

Tatulos programa 1993-1996 m. lyderis Europoje (pagal danų ekspertų nuomonę), šalies ūkio pertvarkos iš įprastinio į ekologinį ūkininkavimą valstybiniame lygmenyje (kooperuotame privačiame sektoriuje). Tatulos programa savo patirtimi daugiau kaip du šimtus kartų dalijosi tarptautinėse, nacionalinėse konferencijose, seminaruose, mokymuose, žiniasklaidoje.

## „TATULA“ direction – since 1987

Tatula program (until 1997 m. – fund „Tatula“) - funkcional autonomy, having 183 shareholders (farmers, companies ets) Tatula programs: fairs of eco (green) goods, eco markets – since 1995. Information about events of Tatula program can be found:

<http://www.organic.lt/lt/pages,id.173>

First grocery shop of ecological food of Tatula program – in 1996 (in premises of Ministry of Agriculture); First certified grocery shops of ecological food of Tatula program – in 1998 (Fabijoniškių street 34, Vilnius; Vytauto street 31, Biržai); With the initiative of Tatula program first section of ecological food products have been established in one of the departments of supermarket chain in Lithuania – in 1998.

In 1987 - 1993, model Tatula program has been prepared in the Republic of Lithuania and approved by the Government for the reconstruction into ecological farming on the national level. The program has been established in 1993, and it was first practiced in the most sensitive agrarian territory of the country – Northern Lithuania, cave region (area of 194000 ha)


Leader of Tatula program in 1993-1996 in Europe (according to findings of danish experts) in reconstructing traditional farming into ecological one in the country on the national level (in cooperated private sector). Tatula program shared it's experience in

- nuo 1993 m. savo įstaigos dalininkams tiesiogiai teikia visokeriopą paramą ūkių bei įmonių pertvarkai į ekologinį bei tausojamąjį ūkininkavimą (savo dalininkams įvairias dotacijas bei tiesiogines išmokas, 1993 - 1997 m. ilgalaikes galingas neprocentines paskolas, iki 2009 m. - trumpalaikes neprocentines paskolas)

- 1993-1996 m. inicijavo ir nuo 1997 m. pasiekė, kad parama būtų skiriama visos šalies ekologinės gamybos ūkiams (kompensacinės išmokos ir kt.), o nuo 2004 m. – ES; 1993-1996 m.: vykdė ekologinio švietimo, mokymo, gamtinės aplinkos stebėsenos programas; vykdė eksperimentinių nuotekų valymo įrenginių, mėšlidžių statybą

- nuo 1995 m. įvairiomis priemonėmis ugdo ekologiškų produktų vartotoją – pagrindinį Lietuvos ūkio pertvarkos variklį. Taip pat dalyvauja kitų rengiamose tarptautinėse (BioFach, Žalioji savaitė, AgroBalt) bei šalies parodose ir mugėse, propaguodama ekologiškus produktus ir pertvarką į ekologinį ūkininkavimą bei gamybą.



-  2005 m. iniciavo ir patentavo (sukūrė kartu UAB „Alinarta“) Lietuvos ekologinio žemės ūkio ženklą, kurio visas teises neatlygintinai perdavė Žemės ūkio ministerijai


international, national conferences, seminars, courses, press more than 200 times.

- Since 1993. Provides direct overall support to it's partners for reconstructing traditional farms into ecological ones (with different donations and direct payments, in 1993 - 1997 long-term big interest-free loans, until 2009 – short-term interest-free loans)


- In 1993-1996 initiated and since 1997 achieved, that support would be provided to all of the ecological production farms in the country (compensations etc.) and since 2004 – EU; In 1993 – 1996 implements programs of ecological education, trainings, observations of natural environment; Executes constructions of experimental equipment for cleaning leakages as well as gear for collecting muck.

- Since 1995 is educating the consumer of eco (green) products with all possible means – the major vehicle for agricultural reconstruction in Lithuania. Also participates in international and national exhibitions and fairs organized by others (BioFach, The green week, AgroBalt), propagating green products and transition to ecological farming and production.



-  In 2005 initiated and patented (created together with UAB „Alinarta“) the brand of ecological agriculture in Lithuania, whose all rights are voluntarily given to the Ministry of Agriculture




-  2006 – 2007 m. aktyviai dalyvavo parengiant išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų (IKP) sistemą (pagal pateiktą parąšą laimėjo konkursą Žemės ūkio ministerijoje): taisykles, specifikacijas, sertifikavimo sistemą. Taip pat patentavo ženklą „KOKYBĖ“ (sukūrė kartu su UAB „Alinarta“), kurio visas teises neatlygintinai perdavė Žemės ūkio ministerijai. Prieš tai, Tatulos programa iniciavo ir jos lygmenyje, parengė Tausojamojo žemės ūkio taisykles (atitinkmuo IKP), sertifikavimo sistemą, patentavo ženklą „Lietuviškas.Natūralus.Produktas“ (sukūrė kartu su UAB „Alinarta“) ir organizavo šių maisto produktų sertifikavimą bei realizavimą

- Nuo 2005 m. kovo mėn. yra savininkas interneto svetainės [www.organic.lt](http://www.organic.lt) (ta pati – [www.tatulos-programa.lt](http://www.tatulos-programa.lt))

- 2007 m. iniciavo ir pagal paraišką ir sutartį su Žemės ūkio ministerija, iniciavo naują tradiciją - „Pažangiausio ekologinio ūkio“ konkursą Lietuvoje (nuo 2008 m. jo organizavimą perėmė pati ŽŪM)

**STRATEGIJA.** Tatulos programa, pertvarkant šalies žemės ūkį į ekologinį, siekė lūžio iki 2010 m. Tai įtvirtinta Lietuvos Respublikos 5 strategijose, įstatyme, Vyriausybės nutarimuose, ES planuose bei programavimo dokumentuose.



-  In 2006 – 2007 actively participated in preparing the system of Highest quality agricultural and food products (IKP) (won the procurement in the Ministry of Agriculture according to presented application): rules, specifications, certification system. Also patented the brand „QUALITY“ (created together with UAB „Alinarta“), whose all rights are voluntarily given to the Ministry of Agriculture. Before that, Tatula program initiated and on it's level prepared rules for sparing farming (equivalent to IKP), certification system, patented the brand „Natural lithuanian product“ (created together with UAB „Alinarta“) and organized certification and realization of these goods

- Since March, 2005 is the owner of website [www.organic.lt](http://www.organic.lt) ([www.tatulos-programa.lt](http://www.tatulos-programa.lt))

- In 2007 initiated new tradition according to the application and contract with the Ministry of Agriculture – the contest for „The most advanced ecological farm“ in Lithuania (since 2008 the Ministry of Agriculture took over the organization of this contest)

**STRATEGY** Tatulos program, when reconstructing country's agriculture into ecological one, was seeking for the turning-point until 2010. It's fortified in 5 strategies of the Republic of Lithuania, statute, resolutions of the Government, plans and programming documents of EU.